

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА

83.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 25-го Октября. — 1846 — Wilno. PIĄTEK, 25-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Октября.

Высочайшими Грамотами, 19 го и 20-го Сентября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами орденовъ: Св. Анны 1-й степени, Императорскою Коровою украшеннаго, Начальникъ 13-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Лейтенантъ *Соболевскій*, и Сенаторъ, Тайный Совѣтникъ *Негаевъ*, и Св. Станислава 1-й степени, Командиръ 1-й Бригады 13-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Маіоръ *Дикъ*.

Въ Высочайшемъ повелѣніи, сообщенномъ Правительствующему Сенату, въ вѣдѣніи Святѣйшаго Правительствующаго Синода, 6 Сентября, изображено:

„По случаю предстоящаго отбытія изъ Россіи Ея Императорскаго Высочества Великой Княгини Ольги Николаевны состоящія подъ главнымъ попечительствомъ Ея Высочества училища для дѣвицъ духовнаго званія въ Царскомъ-Селѣ и Солигаличѣ, съ Высочайшаго соизволенія Его Императорскаго Величества, поступили подъ главное попечительство Ея Императорскаго Высочества Государыни Цесаревны и Великой Княгини Маріи Александровны.“

13-го Октября Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ Графъ Сергій Семеновичъ *Уваровъ*, возвратился въ С. Петербургъ.

На дняхъ мы узнали о важномъ, по многимъ отношеніямъ, изобрѣтеніи, сдѣланномъ здѣсь въ Петербургѣ. Издатель газеты *L'Artiste Russe*, иностранецъ Гилью, изобрѣлъ способъ гравировать прямо на лаггеротипной доскѣ по очеркамъ, самою природою положеннымъ. Сдѣланныя имъ по сему способу гравюры, съ картоновъ Профессора Басина, Совѣтъ Императорской Академіи Художествъ нашель исполненными весьма удовлетворительно, и призналь изобрѣтеніе Гилью весьма полезнымъ открытіемъ въ художественномъ отношеніи, именно: 1) что подобныя гравюры могутъ быть произведены со всѣхъ вообще предметовъ, какіе обратятъ на себя вниманіе художника; 2) что дѣлаются весьма скоро и удобно, и вѣрность рисунка сохраняется до такой степени, что нельзя ожидать подобной ни отъ какаго отличнаго рисовальщика; 3) что чрезъ это открытіе ху-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 18 go Października.

Przez Najwyższe Dyplomata, z dnia 19 go i 20-go Września, Najłaskawiej mianowani zostali Kawalerami Orderów: Św. Anny klasy 1-jej z Koroną CESARSKĄ, Naczelnik 13-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Porucznik *Sobolewski*, i Senator, Tajny Radzca *Nieczajew*; tudzież Orderu Św. Stanisława klasy 1-jej, Dowódzca 1-jej Brygady 13-jej Dywizyi Piechoty, Jenerał-Major *Dik*.

— W rozkazie Najwyższym, zakomunikowanym Rządzącemu Senatowi, w wydziale Najświętobliwszego Rządzącego Synodu, d. 6-go Września, wyrażono:

„Z powodu mającego nastąpić wyjazdu z Rossyi JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ KSIĘŻNY OZGI NIROBAJEWNY, zostające pod główną opieką JEJ WYSOKOŚCI, szkoły paniecu stanu duchownego, w Carskim Siole i Soligaliczu, z Najwyższego zezwolenia JEJ CESARSKIEJ MOŚCI, przeszły pod główną opiekę JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI CESARZEWNY I WIELKIEJ KSIĘŻNY MARYI ALEXANDRÓWNY.“

Dnia 13-go Października, P. Minister Narodowego Oświecenia. Rzeczywisty Radzca Tajny, Hrabia *Sergiusz Uwarow*, powrócił do St. Petersburga.

Dowiadujemy się o nader ważnym pod wielu względami odkryciu, uczynionem niedawno tu w Petersburgu. P. Guillou, wydawca pisma peryodycznego w języku francuzkim, pod tytułem: *L'Artiste Russe*, wynalazł sposób rytowania czyli sztychowania wprost na dagerotypowej blaszce, podług ryśów przez samo działanie słońca na niej zostawionych. Dokonane przez niego tym sposobem ryciny z kartonów Professora tutejszej Akademii Kunsztów *Basina*, Rada teje Akademii znalazła całkiem zadowolniającemi i uczyniła odkrycie P. Guillou za wielce pożyteczne we względzie artystycznym, mianowicie: 1) iż takowe ryciny mogą być robione ze wszelkich w ogólności przedmiotów, jakie tylko ściagną uwagę artysty; 2) że się dokonywają nader prędko i bez zachodu, a wierność rysunku zachowuje się tak doskonale, że nie podobna równiej wymagać od żadnego, acz najlepszego rysownika; 3) że za pomocą tego wynalazku artyści mogą obeznać się ze wszelkimi płodami sztuki, ma-

дожники могут ознакомиться со всеми изящными произведениями искусств, имѣя самый вѣрный ихъ рисунокъ; 4) произведения сии распространяются въ публикѣ и цѣлой Европѣ посредствомъ изданій, ибо будучи весьма удобны въ исполненіи, потребуютъ весьма незначительныхъ издержекъ.— По сему уваженію Советъ полагалъ испросить Всемилостивѣйшее Государя Императора соизволеніе на предоставленіе Гилью исключительнаго права на пять лѣтъ гравировать изобрѣтеннымъ имъ способомъ, дозволивъ ему снимать всѣ картоны, картины и другія художественныя произведенія по Исакиевскому Собору, публичные памятники, и вообще художественныя произведенія галлерей, въ С. Петербургѣ находящихся.

О такомъ изобрѣтеніи Гилью и мнѣніи Совета, президентъ Академіи, Его Императорское Высочество Герцогъ Максимилианъ Лейхтенбергскій представлялъ Государю Императору, и на докладной запискѣ Его Императорскаго Высочества послѣдовало, въ 20-й день мѣсяца Іюля, Высочайшее Его Императорскаго Величества повелѣніе: Исполнить по заключенію Совета Академіи художествъ.

6 ч. скончался въ С. Петербургѣ, въ преклонныхъ лѣтахъ, Сенаторъ, Дѣйствительный Тайный Советникъ Павелъ Ивановичъ *Сумароковъ*, известный и литературными своими трудами.

жакъ докладныи ихъ рисунокъ; 4) же плоды такowe upowszechniają się w publiczności i w całej Europie przez wydanie ichъ wizerunków, albowiem takowe, będącъ nader łatwemi do wykonania, wymagać też będą i wcale nieznaczającychъ kosztów.—Z tychъ względówъ Rada Akademii postanowiła wyjednać Najłaskawsze J. C. Mości zezwolenie, na wydanie Panu Guillou, pięcioletniego przywileju na wyłączne rytowanie wynalezionymъ przez niego sposobemъ, pozwalającъ mu oraz zdejmować wszystkie kartony, obrazy, i inne dzieła sztuki odnoszące się do Isakiewskiego Soboru, tudzież publiczne monumenta i w ogóle wszystkie плоды sztuki w galleryachъ Petersburgskich.

Na przedstawienie Prezydenta Akademii, J. C. Wysockości Xięcia Maksymiliana Leuchtenbergskiego do N. Cesarza Jego Mości o wynalazku P. Guillou i o zdaniu Rady Akademii, Najjaśniejszy Pan raczył Najwyżej rozkazać, Zdanie takowe przeprowadzić do skutku.

Dnia 6-go b. m. zakończyłъ w Petersburgu życie, w wieku podeszłym, Senator, Rzeczywisty Radzca Tajny, Paweł syn Jana *Sumarokow*, znany z prac literackich.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 17 Октября.

День рожденія Короля нашего, которому наступилъ третьяго дня 52 годъ отъ роду, празднованъ былъ въ этомъ году, какъ и предъ симъ, жителями столицы, съ живѣйшимъ усердіемъ, не только публично, но и въ частныхъ собраніяхъ. Со стороны разныхъ ученыхъ заведеній изъявлена была Его Величеству чувствительнѣйшая благодарность, за оказываемое наукамъ и искусствамъ покровительство. Въ университетѣ и академіи художествъ было торжественное собраніе. Высшія училища, гимназіи, ветеринарная и ремесленная школы праздновали этотъ день торжественно. По-полудни, для учениковъ всѣхъ гимназій устроены были въ Газевгайдѣ, на площади турниры. Правленіемъ благотворительныхъ заведеній данъ былъ для питомцевъ сихъ заведеній банкетъ, также роздана щедрая милостыня больнымъ и бѣднымъ, а инвалиды 1813 и 1815 годовъ, угощаемы были Амалією Бееръ, въ зданіи Гинтера. Въ казармахъ, нижнимъ чинамъ раздавали кушанья и напитки.

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 17 Октября.

Въ Парижскомъ Монитерѣ сообщаютъ, что инфантина Луиза написала чувствительное письмо, къ Королю и Королевѣ Французскимъ.

— Министръ публичныхъ работъ, Г. Дюмонъ прибылъ обратно въ Парижъ изъ путешествія въ Англію, а адмиралъ Мако возвратился послѣ инспекторскаго обзора.

— Полагаютъ, что въ кабинетѣ произойдутъ большія перемѣны; Г. Гизо самъ думаетъ, что необходимы новыя элементы, соответствующіе различнымъ требованіямъ и преобразованіямъ въ различныхъ отрасляхъ общаго управленія. Гг. Лаплавъ, Мартенъ дю Норъ, и Кюневъ Гриденъ, еще до открытія засѣданій, уступаютъ свои мѣста, людямъ болѣе молодымъ и съ болѣею энергією. Г. Гизо можетъ быть удасться склонить на свою сторону Г. Дюфора.

— Говорятъ, что Александръ Дюма назначенъ бібліотекаремъ приваца Монпансе. Это званіе не помѣшаетъ ему заниматься литературными трудами. На поѣздѣ въ Мадридъ г-нъ Дюма получилъ отъ министра внутреннихъ дѣлъ 7,000 фр.; но привыкнувъ къ роскошной жизни, онъ занялъ для сей поѣздки 60,000 фр., и заказалъ для своего служителя, негра, двойную ливрею: одну изъ бѣлой шелковой матеріи съ серебряными галунами, а другую кашемировую.

— Французскимъ флотомъ, крейсирующимъ у западныхъ береговъ Африки, задержано нѣсколько су-

WІADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, 17 października.

Rocznica urodzin naszego Monarchy, który onegdaj zaczął 52 rok życia, równie i w tym roku, jak dawniej, obchodzoną była przez mieszkańców stolicy, nie tylko przez uroczystości publiczne, ale i w cichem kole domowem. Zakłady naukowe wyrażały Monarsze najczulszą wdzięczność za udzielaną naukom i sztukomъ pięknymъ opiekę. Uniwersytet królewski i Akademia sztuk, odbywały uroczyste posiedzenie. Szkoły wyższe, gimnazya, szkoła weterynaryi i rzemieślnicze obchodzili dzień ten ze zwykłą okazałością. Po południu dane były turnieje dla uczniów wszystkich gimnazjów, na placu turniejów w Hasenheide. Dyrekcya zakładówъ dobroczynnychъ dawała biesiadę dla swoich wychowanców, rozdano także hojne jałmużny szpitalomъ i ubogim, a pani Amalia Beer zaprosiła inwalidów, stojącychъ niegdysъ w Berlinie na załodze w 1813 i 1815, do gmachu Günthera. W koszarachъ rozdawano żołnierzomъ potrawy i napoje.

F r a n c y a.

Paryż, 17 października.

Monitor Paryżki donosi, że Infantka Ludwika, napisała list do Króla i Królowej Francuzów w nader czułychъ wyrazachъ

— Minister robót publicznych, P. Dumon, powrócił do Paryża z podróży po Anglii, a Admirał Mackau ze swej objazdzki inspekcyjnej.

— Powszechnie sądzą, że w gabinecie znajdą niektóre zmiany; P. Guizot bowiem sam uważa, że potrzebne są nowe żywioły, odpowiednie rozmaitymъ żądaniomъ i reformomъ w wydziałachъ zarządu ogólnego. Zatemъ PP Laplagne, Martin du Nord i Cunin Gridaine, jeszcze przedъ rozpoczęciemъ obradъ prawodawczychъ, ustąpią miejsca swoje młodszymъ i sprężystymъ zastępcomъ, a może nawet uda się P. Guizotъ zjednać swemu stronnictwu P. Dufaure.

— Mówią, że P. Alexander Dumas otrzyma urządъ бібліотекарза Xięcia Montpensier: co mu pozostawi wiele czasu do zajmowania się pracami literackimi. P. Dumas otrzymał na podróż do Madrytu 7,000 fr. od Ministra spraw wewnętrznych: że zaś przyzwyczony jest do przepychu, zaciągnął nadto na nią 60,000 fr. pożyczki. Między innymiъ kazał dla swego murzyna zrobić dwie libery: jedną zъ бѣлого jedwabiu ze srebrnemi galonami, drugą zaś zъ najdroższego kaszmiru.

— Flota francuzka, krążąca przy brzegachъ zachodniejъ Afryki, zabrała kilka okrętów, podejrzanychъ o prowadze-

довь, подозрѣваемыхъ въ торгѣ неграми; но какъ со стороны Бразильскаго, Сардинскаго и Португальскаго правительствъ получены протестація, то постановленіе о сихъ судахъ отложено, до окончанія переговоровъ по сему предмету между Франціею и означенными правительствами.

— Паровый фрегатъ Лавуазье, 12 с. м., опять отплылъ въ Тунисъ, для перевезенія оттуда свиты Тунисскаго бей. 27-го Сентября, сказанный бей официально объявилъ объ отъѣздѣ своемъ во Францію, долженствовавшемъ последовать чрезъ двѣ недѣли; онъ отправляется сюда по приглашенію Короля Французова, и намѣренъ совершить сію поездку на прекрасномъ пароходѣ Давтъ, подаренномъ ему Королемъ Людовикомъ Филиппомъ. Путешествіе Магометавскихъ принцевъ въ Европу не должно относить къ одному любопытству видѣть эту часть свѣта, а къ перемѣнѣ повятей и вліянію, какое теперь имѣетъ западъ на востокъ.

— Французская эскадра при Антильскихъ островахъ, состоящая подъ командою контръ-адмирала Ла-Пласа, получила предписаніе отправиться въ Мексиканскій заливъ подѣ Вера-Крузъ, и назначить военное судно для крейсировки вдоль береговъ.

— Генераль-Лейтенантъ Ламорисьеръ наконецъ избранъ депутатомъ въ Сенъ-Кале.

— Въ Парижѣ скончался контръ-адмиралъ Бугенвиаль, бывший членомъ адмиралтейскаго совѣта.

18 Октября.

Здѣсь произвело общее благопріятное впечатлѣніе то, что англійскій посланникъ, лордъ Норманби, находился на большомъ банкетѣ, данномъ въ честь его г-мъ Гизо. Обстоятельство это считаютъ признакомъ возстановленія самыхъ дружественныхъ сношеній съ Англіею.

— *Constitutionnel* сообщаетъ сегодня по утру, что графъ Монтемелевъ живетъ теперь въ Ричмондѣ, въ полу милѣ отъ Лондона, и что генераль Кабрера находится до сихъ поръ въ Англіи.

— Изъ Ліона внезапно исчезло нѣсколько карлистовъ, кои въ продолженіе нѣсколькихъ лѣтъ занимались выгодными трудами.

— Капитанъ Лаво отправился въ Брестъ, откуда онъ отплыветъ въ Океанію.

— Въ *Journal des Débats* напечатано слѣдующее о состояніи Ирландіи: „Ирландія походитъ вывъ на городъ, постигнутый голодомъ, въ который извѣтъ доставляютъ живые припасы. Англійская эскадра, въ видѣ кочующаго хлѣбнаго магазина, плаваетъ вдоль береговъ туда и сюда, выгружая зерновой хлѣбъ и сарацинское пшено, которые едва можно защитить отъ расхищенія. Въ нѣкоторыхъ мѣстахъ отчаяніе томимаго голодомъ народа, причинило уже значительныя смутенія. Единственное утѣшеніе, которое представляетъ это ужасное нищенство, заключается въ размѣрѣ онаго, конечно оно заставитъ, навѣрное, министерство, парламентъ и всю англійскую націю, предпринять рѣшительныя мѣры, для предупрежденія возобновенія онаго, чего достигнуть не лзя иначе, какъ только посредствомъ основнаго преобразованія гражданскаго и религіознаго управленія, а также общественныхъ отношеній Ирландскаго народонаселенія.

— Теперь французскія войска находятся въ движеніи по причинѣ укомплектованія алжирской арміи. Ежедневно прибываютъ отряды войскъ въ Тулонъ, откуда перевозятъ ихъ въ мѣста ихъ назначенія. На корабль *Abatros* помѣщено 700 солдатъ. Фрегатъ этотъ отплылъ изъ Тулона 8 числа с. м.

19 Октября.

Е. В. Король намѣренъ отправиться на встрѣчу новобрачной четѣ, въ замокъ Амбозъ, и при этомъ случаѣ объѣхать юго-западную часть Франціи.

— Тунисскій бей прибудетъ въ Тулонъ 20 или 25 с. м., и отдохнувъ нѣсколько дней, отправится въ Парижъ; говорятъ, что онъ намѣренъ посѣтить и Англію.

— Инфантъ Донъ Генрикъ пріѣхалъ изъ Спаа въ Парижъ, говорятъ, что онъ получилъ предписаніе отправиться на Филиппинскіе острова. Полагаютъ, что онъ, какъ морской офицеръ, подчинится распоряженію своего правительства.

— Восемь монахинь ордена Дѣвы Маріи отправятся 30 с. м. въ Орегонскую область, гдѣ обще съ шестью другими монахинями, посланными туда за два года предъ симъ, займутся воспитаніемъ дѣвцъ.

не handlu niewolnikami. Rządy: Brazylijski, Sardynski i Portugalski protestowały przeciw temu; los zatem pomienionych okrętów jest w zawieszeniu, dopokąd nie skończą się układy między temi dworami a Francją.

— Korweta parowa *Lavoisier* odplynęła znowu 12-go b. m. do Tunetu, skąd powróci do Tulonu, z orszakiem Beja Tunetańskiego. Rzeczony Bej, dnia 27-go września, urzędownie ogłosił swój wyjazd do Francji, który miał za dwa tygodnie nastąpić. Uduje się on do pomienionego kraju na wyraźne zaproszenie Króla Francuzów, na pięknym parostatku *Dante*, który od niegoż w podarunku otrzymał. Tak częstych teraz podróży do Europy Xiążat Mahometawskich nie można przypisywać prostej ciekawości zwiedzenia tej części świata, ale raczej zmianie w ich wyobrażeniach i wpływowi, jaki zachód na wschód wywiera.

— Francuzka eskadra przy Antyllach, pod Kontr-Admiralem La-Place, otrzymała rozkaz udania się na odnogę Meksykańską pod Vera-Cruz, i wystania wojennego okrętu dla krążenia wzdłuż brzegów.

— Jenerał-Porucznik Lamoricière został nareszcie obrany deputowanym w Saint-Calais.

— Kontr-Admirał Bougainville, członek rady admirałicyjnej, umarł w Paryżu.

Dnia 18 października.

Powszechnie sprawiło tu pomysłne wrażenie, że wczoraj Poseł angielski, Lord Normanby, znajdował się na wielkim obiedzie, który P. Guizot na cześć jego wyprawił. Upatrują w tém najlepszą oznakę dobrego na nowo porozumienia z Anglią.

— *Constitutionnel* donosi dziś rano, że Hr. Montemolin bawi w tej chwili w Richmond, o pół mili od Londynu, i że Jenerał Cabrera znajduje się dotychczas w Anglii.

— Z Lyonu znikło nagle kilku Karlistów, którzy od lat kilku korzystnie prowadzili zatrudnienie.

— Kapitan Lavaud udał się do Brest, w celu odplynięcia z tego portu do Oceanii.

— W *Journal des Débats* czytamy o stanie Irlandji co następuje: „Irlandya w tej chwili podobna jest do zgłodniałego miasta, któremu zewnątrz dostarczają żywności. Eskadra angielska, która zarazem zamieniona jest wkończający magazyn zbożowy, pływa na około brzegów, i tu i ówdzie wyładowuje zboże i kukurudzę, które z trudnością bronione są od napaści ludu. W niektórych miejscach rozpacz zgłodniałej ludności spowodowała już znaczne rozruchy. Jedyna pociecha, jaką ta straszna nędza obiecuje, znajduje się w wielkości jęże samęj; gdyż zmusi zapewne ministerstwo, parlament i cały naród angielski do przedsięwzięcia stanowczych środków, aby zapobiedz nadal powtórzeniu tej klęski, co nie inaczej da się osiągnąć, jak przez radykalną reformę administracji cywilnej i religijnej, jako też socyalnych stosunków pomiędzy mieszkańcami Irlandji.

— W tej chwili jest wielkie poruszenie wojska francuzkiego ku północnej Afryce, w celu skompletowania armii algierskiej. Codziennie przybywają oddziały wojska do Tulonu, i przewożone są do miejsc swego przeznaczenia. Okręt *Abatros* zabrał na pokład 700 żołnierzy. Ta fregata odplynęła z Tulonu d. 8 b. m.

Dnia 19 października.

Król zamierza wyjechać naprzeciw nowożeńcom do zamku Amboise i zwiedzić przytém południowo-zachodnią część Francji.

— Bej Tunetański przybędzie do Tulonu, między 20 m a 25-m b. m., skąd po kilku dniach wypoczynku uda się do Paryża; mówi, że następnie zwiedzi Anglią.

— Infant Don Enrique, przybył ze Spaa do Paryża. Mówią, że miał otrzymać rozkaz udać się na wyspy Filipińskie, i że jako oficer morski podda się rozporządzeniom swego rządu.

— Ośm zakonnic zakładu Panny Maryi udaje się 30-go b. m. do Oregonu, gdzie połączą się z sześcią innymi siostrami, które tamże przed dwoma latami odplynęły, w celu zajęcia się wychowaniem młodych panienek.

А н г л и я

Лондонъ, 16 Октября.

Мысль, чтобы въ нынѣшнемъ еще году дозволенъ былъ совершенно свободный привозъ иностраннаго зерноваго хлѣба, была въ публикѣ болѣе благопріятное расположеніе, нежели сначала думали. И такъ, движеніе въ пользу сего предмета, обнаруживается уже одновременно на разныхъ пунктахъ государства, и оно можетъ вскорѣ сдѣлаться общимъ. Завтра будетъ происходить большое собраніе манчестерскихъ банкировъ, купцовъ и фабрикантовъ, съ цѣлю составленія адреса и поднесенія его правительству съ просьбою, чтобы немедленно дозволенъ былъ совершенно свободный привозъ иностраннаго зерноваго хлѣба. Думаютъ, что такіа же мѣры будутъ предприняты Ливерпулемъ и другими торговыми и мануфактурными городами. Нѣтъ сомнѣній, что это дозволеніе, которое, какъ извѣстно, должно было послѣдовать только въ 1849 году, въ настоящее время можетъ съ успѣхомъ устроить тѣ опасенія, которыя внушаетъ теперешняя дороговизна жизненныхъ припасовъ не только въ Ирландіи и Шотландіи, но и въ самой Англійи. На послѣдней недѣлѣ двѣи на хлѣбъ въ Лондонѣ возвысились до 20 проц. Иностранный привозъ весьма нуженъ, и по сообщенію *Liverpool Times*, транспорты находятся уже въ пути; съ другой стороны въ *Dublin Evening Mail* сообщаютъ, что англійское правительство отправило предписаніе въ Триестъ, чтобы по примѣру того, какъ сдѣлано уже въ Александріи, закупала тамъ на счетъ онаго всѣ припасы кукурузы, бобовъ, гороху и чечевицы.

— Лордъ Джонъ Россель разослалъ письма всѣмъ членамъ управленія, съ приглашеніемъ ихъ къ кабинетной обѣдѣ, который будетъ 27 с. м.

— Флотъ адмирала Паркера, вышелъ 7 Октября изъ Гибралтарскаго пролива въ Атлантическій океанъ, чтобы находиться въ близи Лиссабона.

— Извѣстія, полученныя о паровомъ кораблѣ *Great-Britain*, сдѣшнемъ на мѣлѣ подлѣ ирландскихъ береговъ, весьма неблагопріятны. Онъ уже почти до половины наполненъ водою, и потому нѣтъ надежды на его спасеніе; теперь начали спасать все то, что имѣетъ болѣе цѣны. Потеря этого корабля, причиняетъ значительныя убытки обществу, которое заказало построить его въ одно время съ испанскими паровыми кораблями *Президентъ*, погибшимъ, какъ извѣстно, на пути изъ Америки въ Европу, и окончательная участь коего составляетъ донынѣ тайну.

— Сюда прибыли новый американскій посланникъ, Г. Рокрофтъ, и знаменитый греческій генералъ Калергисъ.

17 Октября.

Изъ Сутгамптона получено здѣсь по телеграфу извѣстіе о прибытіи парохода *Циклопъ*, привезшаго важныя бумаги и Англійскаго посланника при Лиссабонскомъ дворѣ, лорда Говарда де-Вальдена.

— Въ *Britania* пишутъ, что генералъ Веніаминъ д'Урбанъ назначенъ губернаторомъ Англійскихъ Островъ, Мадагаскаръ, Гр. Каткаръ, вѣроятно что оставитъ мѣсто гражданскаго правителя Канады (або гр. Пальдинъ назначенъ губернаторомъ этой провинціи), но и должность командующаго войсками; кто будетъ его преемникомъ, неизвѣстно.

— Хлопотавую бумагу профессора Шенбейна представлено изслѣдовать комиссіи, состоящей изъ артиллерійскихъ и инженерныхъ офицеровъ. Послѣ разныхъ испытаній ея силы, изъ разнаго ручнаго оствестрѣльнаго оружія, комиссія представила весьма удовлетворительный отчетъ, и предположила произвести опытъ надъ орудіями большаго размѣра. Съ другой стороны правительство назначило 1500 фун. стерл. для произведенія опыта по изобрѣтенію капитана Варнера, которое въ значительномъ разстояніи можетъ уничтожить корабли и разрушать крѣпости.

— Въ Американскихъ газетахъ отзываются съ похвалою о новой подводной лодкѣ машинѣ, въ родѣ изобрѣтенной Варнеромъ. Машина эта изобрѣтена молодымъ механикомъ Соединенныхъ Штатовъ, и можетъ плыть подъ водою на разстояніи 12 или 15 миль, ни сколько не волнуя ея поверхности; потому она внезапно разрывается, въ давнее мгновеніе, съ такою силою, что можетъ разрушить самый твердый корабль, не причиняя никакого вреда людямъ, управляющимъ машиною.

А н г л и я.

Лондонъ, 16 października.

Мысль рзучона, абы już w tym roku dozwolony był zupełnie wolny dowóz zboża zagranicznego, znalazła większą, niż tego się spodziewano, przychylność w publiczności. Jakoż, poruszenie na korzyść tego przedmiotu objawia się już jednocześnie na różnych punktach kraju i obiecuje stać się wkrótce powszechném. Jutro zgromadzi się wielki *meeting* bankierów, negocyantów i fabrykantów z Manchester i okolic, w celu uchwalenia adresu do rządu z prośbą, aby bezzwłocznie upoważnił do zupełnie wolnego wprowadzania zboża z zagranicy. Spodziewają się, że podobnyż krok uczyni Liverpool i inne handlowe i fabryczne miasta. Nie ulega wątpliwości, że ten środek, który, jak wiadomo, dopiero w roku 1849 miał nastąpić, w tej chwili przyczynić się może skutecznie do usunięcia obawy, jaką wzbudza drożyzna żywności, nie tylko w Irlandyi i Szkocyi, ale i samej Anglii. W ostatnim tygodniu ceny zboża podniosły się w Londynie o 20 proc. Zagranicznych dowozów śpieszna zachodzi potrzeba, i według dz. *Liverpool Times* mają już one być w drodze. Dz. *Dublin Evening Mail* donosi też z dobrego źródła, że rząd angielski przesłał polecenie do Tryestu, aby, podobnie jak w Alexandryi, zakupiono tam na jego rachunek wszelkie zapasy kukurudzy, bobu, grochu i soczewicy.

— Lord John Russell rozesłał listy do wszystkich członków zarządu, z zaproszeniem ich na obiad gabinetowy, który dawany będzie 27-go b. m.

— Flota Admirała Parker wypłynęła 7-go października z ciążniny Gibraltarskiej na morze Atlantyczne, w celu znajdowania się w bliskości Lizbony.

— Wiadomości jakie otrzymano o parowym okręcie *Great-Britain*, który uwiązł na piasku przy brzegach Irlandyi, są bardzo niepomyślne. Jest on już do połowy prawie napełniony wodą, musiano się przeto wyrzec nadziei ocalenia jego, a zajęto się śpieszném ratowaniem zeń tego wszystkiego, co może mieć jakąkolwiek wartość, nim go fale morskie rozkruszą. Strata tego okrętu, przyniesie ogromną szkodę towarzystwu, które go kazało zbudować jednocześnie z olbrzymim okrętem parowym *Prezydent*, zginionym jak wiadomo w podróży z Ameryki do Europy, a którego ostateczny los jest dotąd tajemnicą.

— Przybył tu nowy Poseł amerykański P. Bancroft, i znany grecki Jenerał Kalergis.

Dnia 17 października.

Nadeszła tu depesza telegraficzna z Southampton, donosząca o przybyciu parostatku *Cyclops*, który przywiózł ważne depesze i Posła angielskiego przy dworze Lizbońskim, Lorda Howard de Walden.

— *Britania* donosi, że Jenerał Benjamin d'Urban mianowany został Gubernatorem wysp angielskich Indyjsko-zachodnich, za i pod wiatrami. Hr. Cathcart nie tylko złożył zarząd cywilny Kanady, (gdyż Hr. Elgin mianowany jest Gubernatorem tej prowincyi), ale nawet i dowództwo nad wojskiem: następcą jego nie jest wiadomy.

— Proch bawełniany Professora Schönbein, przełożony został do doświadczeń komisji złożonej z oficerów artylleryi i inżynierji. Po wielu doświadczeniach jego siły, z różnemi ręcznymi strzelbami, komisya zdała bardzo pomysłny raport, i zaproponowała zrobienie doświadczeń z działami ciężkiego kalibru. Z drugiej strony rząd wyznaczył 1,500 f. szt. na doświadczenia wynalazku Kapitana Warner, który ze znacznej odległości niszczyć ma okręty i burzyć warownie.

— W amerykańskich dziennikach piszą z pochwałą o nowej piekielnej machinie podwodnej, w rodzaju bomby Warnera. Machina ta, wynaleziona przez młodego mechanika w Stanach-Zjednoczonych, może płynąć pod wodą 15 do 20 mil, nie poruszając wcale jej powierzchni; pęka zaś w jednem oka mgnienu z taką siłą, iż może zniszczyć najmocniejszy okręt, nie szkodząc wcale ludziom kierującym machiną.

— По численію газеты австрійскаго Ллойда, основанному на официальных свѣдѣніяхъ, число всѣхъ европейскихъ купеческихъ кораблей простирается до 260,000; а цѣнность товаровъ, служащихъ предметомъ ихъ торговли, полагаютъ въ 4,600,000,000 флоринъ (флоринъ стоитъ 60 коп. сер.).

Г Е Р М А Н І Я.

Королевство Баварское.

Изъ Мюнхена уведомляютъ, что Его Императорское Высочество Герцогъ Максимилианъ Лейхтенбергскій, 19 сего мѣсяца, выѣхалъ изъ сего города въ Штутгартъ, для посѣщенія Виртембергской Королевской Фамиліи.

— Король лично совершилъ, 12 Октября, закладку здания для новой Пинакотекки, которая будетъ построена на собственное его иждивеніе и назначена для помѣщенія твореній живописи XIX столѣтія. До началія этой церемоніи Король произнесъ слѣдующія слова: „Новая Пинакотекка предназначается на собраніе картинъ текущаго и будущихъ столѣтій. Упавшее было искусство высшей живописи, возродилось въ XIX столѣтіи въ Германіи; оно подобно Фениксу возродилось изъ своего праха; искусство сіе не только возобновляется съ успѣхомъ въ твореніяхъ своихъ, но послужитъ къ образованію будущихъ художниковъ. Искусство не должно быть отпечаткомъ роскоши: пусть оно проявляется во всемъ; пусть выкинетъ въ жизнь, тогда только будетъ оно тѣмъ, чѣмъ быть должно. Я съ радостію вспоминаю о нашихъ художникахъ. Подвиги государственныхъ мужей забудутся, тогда какъ творенія знаменитаго художника, постоянно возвышались въ цѣнѣ, будутъ уважаемы.“ По окончаніи этой рѣчи раздались въ публикѣ многократныя восклицанія: „да здравствуетъ Король!“

Франкфуртъ, 10 Октября.

8 го числа с. м., германскій Сеймъ кончилъ свои засѣданія, и отсрочилъ будущія до 14 Января 1847 года.

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 19 Октября.

Сегодня, Король лично открылъ засѣданіе генеральныхъ штатовъ.

— Валтель Франconi, изобрѣвшій машину для сдавливанія паровъ, которую можно будетъ примѣнить къ употребленію на желѣзныхъ дорогахъ, пароходахъ и фабрикахъ, съ нѣкотораго времени находится здѣсь и ищетъ капиталиста, который обще съ нимъ могъ бы осуществить это изобрѣтеніе въ большомъ размѣрѣ. Изобрѣтенная имъ машина отличается малосложностію своею и дешевизною.

Ш В Е Й Ц А Р І Я.

Кантонъ Женевскій.

Временное Правительство, избранное Генеральнымъ Совѣтомъ, послѣ своего назначенія, тотчасъ отправилось въ Ратушу для принятія исполнительной власти. Большой Совѣтъ, подъ предѣдательствомъ Г. Риго Ковстана, собрался тамъ въ числѣ 80 членовъ. Временное Правительство, вступивъ въ залу, имевшій Генеральный Совѣтъ объявило Большой Совѣтъ распущеннымъ. По выходѣ членовъ Большаго Совѣта, временное Правительство отправилось въ залу засѣданія Верховнаго Совѣта и немедленно приступило къ образованію Департаментовъ (Военнаго, Финансовъ, Внутреннихъ Дѣлъ и Публичныхъ Работъ, Юстиціи и Полиціи и Народнаго Просвѣщенія). Временное Правительство издало слѣдующую прокламацію: „Женевскіе граждане, по обычаю предковъ, собравшись добровольно въ Генеральный Совѣтъ, положили: Большой Совѣтъ объявляется распущеннымъ. Отреченіе Верховнаго Совѣта принято. Генеральный Совѣтъ немедленно назначитъ временное Правительство изъ 10 членовъ. Новый Большой Совѣтъ созванъ къ 25-му Октября, но число членовъ его будетъ вдвое менше прежняго. Въ послѣдствіи будутъ существовать только три избирательныя Коллегіи, одна для города и двѣ для сель-

— Podług obliczenia gazety austriackiego Lloydu, opar-tego na urzędowych podaniach, liczba kupieckich okrę-tów we wszystkich krajach Europy, wynosi 260,000; war-tość zaś towarów, będących przedmiotem ich handlu, oce-niają na 4,600,000,000 złotych reńskich (złoty reński zna-czy 60 kop.).

Н И Е М С У.

Z Królestwa Bawarskiego.

Donoszą z Monachium, że J. C. W. Xiążę Leuchtenbегski wyjechał 19 października z pomienionego miasta do Sztutgardu, dla odwiedzenia Królewskiej rodziny Wirtembergskiej.

— Dnia 12-go października, Król założył kamień wę-gielny do nowej Pinakoteki, która ma być własnym jego kosztem wzniesiona i poświęcona jedynie tworam pędzla z XIX wieku. Przed rozpoczęciem obrzędu przemówił Monarcha w następującym sposobie: „Nowa Pinakoteka przeznaczona jest na skład obrazów obecnego i przysz-łych wieków. Wygasta już była wyższa sztuka malar-stwa, aż oto powstaje w XIX wieku przez Niemców; podobna fenixowi wznosi się ze swoich popiołów, nie już tylko tworząc obrazy, lecz i kształcąc ducha przy-szłości. Sztuka nie powinna być wyrazem zbytku; nie-chaj wnuknie w życie narodów, a wtedy tylko będzie tѣm, czѣm być powinna. Moi wielcy artyści są moją dumą i radością. Dzieła dyplomaty dawno już przeminą, kie-dy jeszcze dzieła znakomitego artysty, wiecznie żyjące, trwałym blaskiem cieszyć się będą.“ Liczne okrzyki radości, niech żyje Król! rozległy się w całym zgromadze-niu, po tych słowach Monarchy.

Frankfurt, 10 października.

Dnia 8 b. m. Sejm Niemiecki zamknął swoją tego-roczną sessję i odroczył się do 14 stycznia roku przyszłego.

N I D E R L A N D Y.

Haga, 19 października.

W dniu dzisiejszym Król zagaikł osobiście obrady Sta-nów Jeneralnych.

— Snyecz Włoski Franzoni, który wynalazł machinę do skupiania pary, mogącą być użytą na drogach żelaznych, parostatkach i w fabrykach, bawi tu od niejakiego czasu, i szuka kapitalisty, któryby z nim wspólnie wynalazek ten na wielką stopę wykonał. Machina ta jest nader prosta i tania.

S Z W A J C A R Y A.

Kanton Genewski.

Rząd tymczasowy, wybrany przez Radę Jeneralną, zaraz po swoim mianowaniu, udał się do Ratusza dla objęcia władzy wykonawczej. Wielka Rada, pod prezy-dencyą P. Rigaud Constans, zgromadziła się tamże w licz-bie 80 członków. Rząd tymczasowy, wszedłszy do sali, ogłosił w imieniu Rady Jeneralnej rozwiązanie Wielkiej Rady. Po wyjściu członków Wielkiej Rady, Rząd tym-czasowy udał się do sali posiedzeń Najwyższej Rady i nie-zwłocznie zajął się organizacyą Departamentów: wojny, skarbu, spraw wewnętrznych i robót publicznych, sprawiedliwości i policyi, i oświecenia narodowego. Po-czѣm tenże Rząd tymczasowy ogłosił następującą odezwę: „Obywatele Genewscy, podług zwyczaju przodków, połą-czywszy się dobrowolnie w Radę Jeneralną, uchwalili: Wielka Rada ogłasza się za rozwiązaną. Zrzeczenie Naj-wyższej Rady przyjęto. Rada Jeneralna niezwłocznie wy-naczy Rząd tymczasowy z 10 członków. Nowa Wielka Rada zwołana jest na 25 października, ale jej liczba będzie dwakroć mniejszą od poprzedniej. Na przyszłość pozostaną tylko trzy wyborcze kollegia, jedno dla miasta, a dwa dla wiejskiej części kantonu. Nowa Wielka Rada zajmie się przemianą ustawy, na którą głosować ma cały naród. Sta-łe wojsko zostaje zwinięte. Wszystkie szkody, zrządzone 7 października, w publicznych i prywatnych gmachach, ma-

ской части Кантона. Новый Большой Советъ займетъ переменною уложеніемъ, о которой должны быть отобраны голоса народа. Постолиция войска отмиляются. Всѣ поврежденія, причиненныя 7-го Октября общественнымъ и частнымъ зданіямъ, должны быть вознаграждены изъ имущества уволенныхъ членовъ прежняго Правительства и Главнокомандующаго его войсками.

— Вредъ, нанесенный въ Женевѣ артиллеріею, полагаютъ въ миллионъ франковъ.

— Члены прежняго Правительства удалились въ Сардинскія владѣнія.

— Королевско-Прусскій Генераль отъ Инфантеріи, Губернаторъ Княжества Нейенбургскаго, Фонъ Пфуалъ, проѣхалъ чрезъ Иверсенъ, въ Женеву.

— *Journal des Débats* посвящаетъ двѣмъ въ Женевѣ длинную статью, въ которой сожалеетъ о низверженіи патриотическаго и благоразумнаго Правительства, умѣнаго въ послѣдніе годы сдѣлать Женеву хранительницею правъ и мира Швейцаріи. Причиной вѣдшей революціи полагаютъ отдѣльный союзъ (*Sonderbund*), заключенный между семью Католическими Кантонами: Люцерномъ, Ури, Шанцомъ, Унтервальденомъ, Цугомъ, Фрейбургомъ и Валлисомъ, по примѣру коалиціи, въ которую радикальные Кантоны вступили между собою въ 1832 году послѣ реформы своего законоположенія. На эту-то первую лигу падаетъ вся отвѣтственность за безпокойства и смуты, потрясавшія съ того времени Швейцарію. Женевское Правительство, какъ Протестантское, при защищеніи Католическихъ Кантоновъ имѣло въ виду только свободу религіи и внутреннюю независимость частей Швейцарскаго Союза. Умѣренность его снискала ему высокое уваженіе. Подождемъ, что будетъ. Нельзя думать, чтобы Католическіе Кантоны, въ виду двойной опасности, уничтожили свою прежнюю связь: напротивъ того, они соединятся еще тѣснѣе. Черезъ два мѣсяца радикальная партія въ Бернѣ, подкрѣпленная Женевскими депутатами, станетъ во главѣ Сейма, а такое положеніе дѣлъ не можетъ внушать довѣрія. Женевская революція подала впрочемъ поводъ ко многому, на дѣлахъ, переговорахъ между Г. Гизо и Посланниками Австрійскимъ и Прусскимъ, равно къ отправленію нѣсколькихъ полковъ въ Швейцарской границѣ.

И т а л і я .

Римъ, 5 Октября.

Тосканское правительство, уступая наконецъ требованіямъ Вѣнскаго кабинета, назначило кавалера Баргалли исправляющимъ должность повѣрвеннаго въ дѣлахъ при Римскомъ дворцѣ, каковую должность донинѣ какъ извѣстно, исправлялъ австрійскій посланникъ. Причины сего раздѣленія надобно искать въ прошлогоднихъ происшествіяхъ въ Римини, когда Тоскана, не смотря на обязательную конвенцію съ римскимъ правительствомъ, не только приняла вооруженныхъ бѣглецовъ въ свои предѣлы, но и рѣшительно отказалась выдать ихъ, черезъ что австрійскій посланникъ въ Римѣ, подвергся многимъ неприятностямъ.

— Папа назначилъ комиссію, которой поручено изслѣдовать средства къ преобразованію управленія водныхъ сообщеній и лѣсовъ. Въ Церковной области, рѣки и ручьи находятся въ жалкомъ положеніи; уже болѣе пятнадцати лѣтъ не было предпринято ни какихъ мѣръ для очищенія ихъ русла и воспрепятствованія при разлитіи по полямъ. Что касается до казенныхъ лѣсовъ, то они остаются безъ всякаго надзора и употребленія. Прекрасныя Террачинскіе и Фаюльскіе лѣса, на границахъ Неаполитанскаго Королевства, буквально преданы разграбленію, и безсовѣтные люди истребляютъ въ нихъ, безъ пользы, важныя богатства страны.

— Изъ Соединенныхъ Штатовъ получено здѣсь извѣстіе, что въ Нью-Йоркѣ скончался знаменитый Италіанскій писатель Петръ Морончелли, другъ и сотоварищъ заключенія Сильвія Пелико въ Шпильбергѣ. Десятилѣтнее заключеніе ослабило нравственный и физическія его силы до того, что съ тѣхъ поръ жизнь его была продолженіемъ непрерывныхъ страданій, и кончилась поминательствомъ ума. Извѣстіе это составляетъ новый ударъ для его друга, Сильвія Пелико, который давно уже оставивъ

я бытъ вознаграждены зъ фондасу усуніеныхъ члѣнковъ и прѣднѣго рѣду и глѣвнодководзѣщего его войсками.

— Шкодѣ, зрѣдзѣна въ Геневѣ прѣзъ выстрѣлы артиллери, оцѣняѣ на миллионъ франковъ.

— Члѣнковѣ и прѣднѣго рѣду усунѣли сѣ до posiadłości Сардинскихъ.

— Крѣлевско-Прусски Генералъ Пѣхоты, Губернаторъ Крѣствѣ Неунбургскаго, *von Pfucl*, прѣѣжалъ прѣзъ Iverdun, udaję sę прѣзъ Lozanę до Женевы.

— *Journal des Débats* посвѣилъ справомъ Женевскимъ длуги артыкулъ, ubolewajęc nad obaleniemъ патриотическаго и свѣтлѣго рѣду, który potrafił въ ostatnichъ latachъ uczynić Женевę strażniczkę prawъ i pokoju Szwajcaryi. За прѣчызнę тѣй революціи uważaję oddzielny związekъ (*Sonderbund*) zawarty między siedmiu катоlickimi кантонami: Lucern, Uri, Schwytz, Unterwalden, Zug, Fryburgъ i Wallis, na wzѣr koalicji, którą zawarty między sѣbą radykalne кантоны w r. 1832 po zaprowadzeniu reformy w swoimъ prawodawstwie. Na tę to własnę piѣrwszę koalicję spada cała odpowiedzialność za niepokoje i zaburzenia które od owego czasu zawichrzaly Szwajcaryę. Rząd Женевски, jako protestanski, stojęc w obronie катоlickichъ кантонѣw, miał na uwadze tylko wolność religijnę i wewnętrzną niezawisłość wszystkichъ części Szwajcarskiego Związku. Umiarowanie jego zjednało mu u wszystkichъ wysoki szacunekъ. Obaczmy co далѣj wyniknie. Nie można przypuścić, aby кантоны катоlickie, w obecъ podwѣjnego niebezpieczeństwa, zerwały swój uprzedni związekъ; owszemъ, jakъ sę zdaje, potęczą sę jeszcze scislszymъ węzłemъ przyjawni. Po dwóchъ miesięcachъ, radykalne stronnictwo w Bernie, wsparte прѣзъ Женевскихъ deputatowъ, stanie na czele Sejmu, a taki stanъ rzeczy nie może wzбудzëc zaufania. Rewolucja Женевска дала zresztę powѣd do wielu w tychъ dniachъ naradъ, między P. Guizotъ a Postami austriackimi i pruskimi, jako też do wysłania kilku полковъ французскихъ na granicę Szwajcaryi.

В ѣ о с н ѣ .

Рымъ, 5 października.

Рząd Тоскански, ulegajęcъ наконецъ żądaniomъ gabinetu Wiedeńskiego, mianowałъ Kavalera *Bargalli* справуяącymъ интереса Тосканские прѣзъ дворцѣ Рымскимъ, którѣmi dotąd, jakъ wiadomo, zajmował sę Poseł austriacki. Przyczyny tego rozdzięciu szukać należy wъ zeszłorocznychъ wypadkachъ w Rimini, gdy rządъ Тоскански, wbrewъ obowiązujęcej konwencji zъ Państwemъ Kościelnymъ, nie tylko dozwolilъ uciekajęcymъ zbrojnymъ powstańcomъ wejścia wъ swoje granice, ale nadto stanowczo wydania ichъ odmówilъ, прѣзъ co Poseł austriacki wъ Рымѣ, narażony był na wiele nieprzyjemności.

— Папѣжъ wyznaczylъ komisję, majęcę sę zająć wynalezieniemъ środkówъ dla ulepszenia zarządu wodnychъ komunikacji i lasѣwъ. Rzeki i zdroje wъ Państwie Kościelnymъ znajduję sę wъ opłakany stanѣ; od piętnastu przeszło latъ nie przedsięwzięto żadnychъ zgotwъ robotъ, dla oczyszczenia ichъ korytъ i obwarowania brzegѣwъ прѣциwъ coroczny wylewomъ. Co sę тѣrzy lasѣwъ, to sę dotądъ bezъ żadnego dozoru i żadnego nie przynoszą pożytku. Prześliczne Terracinskie i Fajolskie lasy, na granicachъ Neapolitańskiego krѣlestwa, sę dosłownie łupemъ spustoszenia i grabieży, a niesumieni ludzie niszczą, bezъ żadnejъ korzyści, te ważne źródła narodowego bogactwa.

— Ze Stanѣwъ-Zjednoczonychъ odebrano tu wiadomość, iż tamże wъ Nowymъ-Yorku, umarłъ znany pisarzъ włoski, Piotrъ *Maroncelli*, przyjacielъ i współlakъ więzienia Silvia Pelico wъ Spilbergu. Dziesięciolętnię to więzienie takъ osłabiło fizyczne i moralne jego sily, iż życie jego odтądъ było pasmemъ nieprzerwanýchъ cierpień, a skonczyłъ je na pomieszanіu umysłu. Więść ta jestъ nowymъ cięsmъ boleści dla przyjaciela jego, Silvia Pelico, który zaniechawszy jużъ odъ dawnego czasu wszelkichъ pracъ poetycznychъ, żyje tu wъ Рымѣ, wъ zupełnejъ umysłowej i towarzyskiej zaciszy.

всѣ поэтическія труды, живетъ теперь въ совершенномъ уединеніи. — Когда ему упоминули о его сочиненіяхъ, онъ отвѣчалъ ведливо, въ разговорѣ съ какимъ то иностранцемъ, что все это ему кажется вышѣ суетою, которой онъ „стыдится.“ „Величайшее благо, какое человекъ можетъ имѣть въ жизни, — сказалъ онъ между прочимъ, — это душевное спокойствіе, и благодаря Бога, я наконецъ достигъ его.“ Ему теперь 56 лѣтъ отъ роду, но переживенныя имъ страданія такъ сильно изображаются на его лицѣ, что его можно почесть 70-ти лѣтнимъ старцемъ. Впрочемъ можно замѣтить, что онъ одержалъ побѣду надъ самимъ собою, и покорилъ страсти, обыкновенно владѣющія людьми. Чуждый гордости, и злобной вѣсты, вышелъ онъ изъ школы злополучія и угаетеній, исполненнымъ терпѣнія и повиновенія воли Божіей, какъ истинный христіанинъ: а это одно выше всякой мудрости философа и славы поэта.

8 Октября.

Вчера, въ 8 часовъ утра, Его Святѣйшество выѣхалъ въ Албано и Кастель-Гандольфо. Въ Албано сдѣлавъ былъ самый торжественный пріемъ: повсюду воздвигнуты были триумфальные ворота; все мѣстное народонаселеніе вышло на встрѣчу Папы; изъ Рима и другихъ окрестностей отправилось туда огромное число экипажей и народа. Папа обѣдалъ у Капуциновъ. Обратная побѣдка Его Святѣйшества въ Римъ, последовавшая въ 7 часовъ вечера, походила на торжественное шествіе. Около 30,000 народа ожидало его передъ городскими воротами. Сафдоющія побѣдки Папы въ Римскія окрестности, которыя предполагаютъ онъ еще совершать, какъ по недостатку времени, такъ равно для отвращенія издержекъ при пріемѣ, будутъ продолжаться всего по одному дню.

— Слышно, что Папа предположилъ уничтожить навсегда смертную казнь, вмѣсто которой будетъ введено пожизненное заключеніе въ рабочіе дома.

— Вмѣсто конгрегации кардиналовъ, введень будетъ вскорѣ государственный совѣтъ (*Consulta di Stato*), состоящій изъ товарищей старш секретарей, прелатовъ, занимающихъ въ Римѣ важнѣйшія административныя должности и нѣсколькихъ частныхъ лицъ.

Испанія.

Мадридъ, 11 Октября.

Вчера вечеромъ, какъ мы уже сообщали, происходилъ торжественный обрядъ бракосочетанія Королевы и ея сестры. По правую сторону престола поставлены были кресла для инфантинъ Луизы, инфанта Д. въ Фрависка де Паула, принцевъ Монпансьерскаго и Омальскаго; а по лѣвую сторону устроена была олтара. По занятія августѣйшими особами своихъ мѣсть. Королева Изабелла, вставъ съ престола, подошла, въ сопровожденіи инфанта Д. въ Фрависка де Ассизъ, къ алтарю; за Королевою шествовала инфантина Луиза съ принцемъ Монпансье, а за ними Королева Кристина съ принцемъ Омальскимъ. Подойдя къ алтарю, Королева Кристина стала между двумя дочерьми своими, т. е. Королева Изабелла съ инфантомъ, находилась по лѣвую, а инфантина Луиза съ принцемъ Монпансье, по правую ея руку. Вслѣдъ за симъ, патриархъ приступилъ къ совершенію обряда. На другой день, бракосочетавшіеся, въ сопровожденіи Королевы матери и присутствовавшихъ при вчерашнемъ обрядѣ особъ, отправившись въ Атокскую катедральную церковь, гдѣ встрѣчены были патриархомъ съ обычною церемоніею. Потомъ началось освѣщеніе 13 золотыхъ монетъ, подносимыхъ по обыкновенію женихомъ своей невѣстѣ, и невѣстою жертвуемыхъ на церковь; послѣ чего освѣщены были и раздѣлены патриархомъ перстни бракосочетавшихся. По прочтеніи Евангелія, патриархъ сказалъ сочетавшимся: „Азъ далъ вамъ сожителницы, а не рабыни; возлюбите ихъ такъ, какъ Исусъ Христосъ возлюбилъ церковь свою. Грядите съ миромъ.“ Этимъ кончился церковный обрядъ послѣ котораго Королевская фамилія возвратилась во дворецъ.

— По достовернымъ извѣстіямъ, приданое инфантинѣ состоитъ изъ наличныхъ капиталовъ въ 32 мил. реаловъ, и изъ нѣсколькихъ замковъ, съ значительными помѣстьями, за которые Королева Изабелла, въ знакъ особенной привязанности къ своей сестрѣ,

Na wspomnienie o pismach swoich odpowiedział niedawno w rozmowie z pewnym cudzoziemcem, iż wszystko to, zdaje mu się teraz marnością, której „ledwie, że się nie wstydzi.“ „Największém dobrem, jakie człowiek w życiu mieć może — rzekł — jest pokój duszy, a dzięki Bogu, dobiłem się go nareszcie.“ Ma on teraz lat 56 wieku, lecz poniesione cierpienia tak boleśnie wyrły się na jego licu, iżby go za 70-letniego starca wzięść można było. Zresztą widać po nim, iż odniósł zwycięstwo nad samym sobą, i pokonał namiętności, które zwykle ludziom panują. Daleki zarówno od dumy, jako też zawziętej mściwości, wyszedł on ze szkoły nieszczęście i ucisku, wyćwiczony w cierpliwości i poddaniu się woli Bożej, jako prawdziwy Chryścianin; a to jedno wyższe już jest nad wszelką mądrość filozofa i nad wszelką chwałę poety.

1 Dnia 8 października.

Wczoraj o godz. 8 z rana Ojciec św. wyjechał d. Albano i Castel-Gandolfo. W Albano przyjmowany był jak najuroczyściej; wystawiono tryumfalne łuki i bramy; cała miejscowa ludność wybiegła na jego spotkanie; z Rzymu też i z innych okolic udała się tamże ogromna ilość powozów i ludu. Ojciec św. obiadował u Kapucynów. Powrót Jego Świątobliwości do Rzymu, który nastąpił tegoż dnia o godz. 7 wieczorem, podobny był do tryumfalnego wjazdu. Około 30,000 ludzi czekało go przed bramami miasta. Następnie przejazdki Papieża w okolice Rzymu, które jeszcze odbyć zamierza, tak dla braku czasu, jako też dla oszczędzenia mieszkańcom owych miejsc kosztów przyjęcia, będą trwały tylko po dniu jednym.

— Słychać, że Ojciec św. postanowił znieść na zawsze karę śmierci, zamieniając ją na dożywotnie zamknięcie w domu pracy.

— W miejsce kongregacji Kardynałów, ma być ustanowiona wkrótce Rada Stanu (*Consulta di Stato*), złożona z pod-Sekretarzy Stanu, Prałatów zajmujących w Rzymie najwyższe posady administracyjne i kilku świeckich osób.

Hiszpania.

Madryt, 11 października.

Wczoraj wieczorem, jak już doniesiono, odbył się uroczysty obrzęd zaślubin dwóch par dostojnych. Po prawej stronie tronu ustawiono krzesła dla Infantki Ludwiki, Infanta Don Franciszka de Paulo, Infanta syna jego, tudzież Xiążąt Montpensier i Aumale; po lewej, był oltarz. Skoro wszyscy obecni zajęli przeznaczone im miejsca, Królowa Izabella podniosła się z tronu, i prowadzona przez Infanta Don Franciszka z Asizu udała się do ołtarza: po niej następowała Infantka Ludwika, prowadzona przez Xięcia Montpensier, nakoniec zaś Królowa Krystyna z Xięciem Aumale. Przybywszy do ołtarza, Królowa Krystyna stanęła między obiema swemi córkami, to jest: Królowa Izabella z Infantem zajęła jej lewą, a Infantka Ludwika z Xięciem Montpensier prawą stronę. Tu dopiero przystąpił Patriarcha do spełnienia obrzędu. Dziś rano, nowożeńcy z Królową matką i osobami obecnymi na wczorajszym obrzędzie, udali się uroczystie do kościoła katedralnego Atocha, gdzie przez Patriarchę ze zwykłymi obrzędami przyjmowani byli. Tu rozpoczęła się uroczystość poświęceniem 13 sztuk złota, które na rzeczony daje oblubienicy, a ta ze swojej strony ofiaruje kościołowi; następnie, zamienił patriarcha pierścionki ślubne małżonków i też pobłogosławił. Po odprawionej Mszy św. i odcytniu stosownej ewangelii, rzekł Patriarcha do obu małżonków: „Dalem wam towarzyszeki nie służebnice, miłujcież je tak, jak Jezus Chrystus swój kościół miłuje. Idźcie w pokój.“ Na tem skończył się obrzęd, a rodzina Królowa wróciła do zamku.

— Według dokładnych wiadomości, prawdziwy stan majątku Infantki jest następujący: w kapitałach posiada gotowizną 32 miliony realów; kilka zamków, ze znacznymi przyległościami, za które Królowa Izabella, chcąc dać swej siostrze dowód szczególnego przywiązania, wypłacił

велѣла уплатить ей 16,000,000 реаловъ (4,000,000 фр.); сверхъ того будетъ она имѣть разныхъ драгоценныхъ вещей на 8 мил. реаловъ, полученныхъ въ наследство послѣ отца. Посему, все приданое, какое получитъ инфангина, составитъ не болѣе 57 мил. реаловъ, (около 14½ мил. фр.)

— Наборъ людей, для экспедиціи генерала Флореса противъ экваторской республики, производится нынѣ публично, съ дозволенія властей. Каждый солдатъ получаетъ 15 пиастровъ предварительно, и въ продолженіе 5 лѣтъ будетъ обезпечено содержаніе ихъ жалованьемъ по 6-ти пиастровъ въ мѣсяць. Въ Португаліи наборъ этотъ производится также съ хорошимъ успѣхомъ.

— На дняхъ прибылъ сюда членъ англійскаго парламента, г. Кобденъ, начальникъ общества противъ хлѣбныхъ законовъ.

— Александръ Дюма, отправившійся въ Мадридъ, въ качествѣ исторіографа Франціи, присутствовалъ при бракосочетаніи Королевы и инфангины; находились также два живописца, коимъ поручено изписать картину этого празднества.

12 Октября.

Нѣсколько времени ожидали, что кабинетъ, по случаю бракосочетанія Королевы Изабеллы обнародуетъ всепрощеніе, но ожиданія эти еще не исполнились; за то, въ оффиціальной газетѣ помѣщены постановленія, изъ коихъ первымъ Королева предоставила своему супругу титулъ Короля и Его Королевскаго Величества, а вторымъ наименовала сына гр. Брессона, которому всего только годъ отъ роду, первокласснымъ грандомъ Испанскимъ и герцогомъ Санта Изабелы.

— Въ послѣднюю недѣлю утроено число чиновниковъ, занимающихся въ канцеляріи капитула орденовъ, для приготовления патентовъ на ордена, предъ назначенные для лицъ, оказавшихъ услуги обимъ дворамъ; кроме того 25 особъ возведены будутъ въ званія герцоговъ, а 100 получать титулы графовъ и маркизовъ. Награды эти разданы будутъ сенаторамъ и членамъ палаты депутатовъ.

ПОРТУГАЛІЯ.

11-го Октября вечеромъ получили въ Мадридѣ важныя извѣстія изъ Лиссабона. Маршалъ Салданья и Герцогъ Терсейра привѣли, 6 го числа вечеромъ, начальство надъ Лиссабонскимъ гарнизономъ и произвели реакцію. Министерство Пальмеллы было отставлено въ тотъ же день, и назначены: Маршалъ Салданья Военнымъ Министромъ и Президентомъ, Виконтъ Оливейра Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ, Виконтъ Каррейра (Посланникъ въ Парижѣ) Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ, Донъ Мануэль де Португалъ э Кастро Морскимъ Министромъ и Г. Валенте Фариньо Министромъ Юстиціи. Маршалъ Салданья управляетъ временно иностранными дѣлами, а Виконтъ Оливейра Министерствомъ Финансовъ. Въ прокламаціи Королевы, издаваемой по сему случаю, изъявляютъ сожалѣніе о положеніи страны, и пишутъ, что послѣдовавшая перемѣна Министровъ не есть реакція, направленная противъ послѣдняго народнаго движенія, но должна только положить конецъ происшедшимъ отъ него злоупотребленіямъ. Хартія будетъ пересмотрѣна, какъ указано въ прокламаціи, и всюду будетъ наблюдаема строгая справедливость. Герцогъ Терсейра получилъ повелѣніе отправиться, съ неограниченнымъ полномочіемъ, въ качествѣ Королевскаго наместника, въ северныя провинціи, чтобы возстановить тамъ спокойствіе.— Господствующая въ Мадридѣ партія и Испанскіе Министры громко изъявляютъ свою радость по случаю этой реакціи, которую считаютъ „пораженіемъ революціи и торжествомъ охранительной партіи.“

жѣ казаѣла до 16 миліонѣвъ реалѣвъ (4 миліонѣвъ франкѣвъ); до- даѣ до того потреба 8 миліонѣвъ реалѣвъ въ клејнѣтахъ, кѣтѣре Инфанка также по ојѣу одзедзедзѣла. В о оѣе прѣ- то посагъ, кѣтѣре Инфанка Хіѣциѣ Мѣтпенсіѣрѣ вносі. не прѣвѣзѣша 52 миліонѣвъ реалѣвъ (блѣзко 14½ миліонѣвъ франкѣвъ).

— Werbowanie ludzi dla wyprawy Jenerała Flores przeciwko Rzeczypospolitej Ecuador, odbywa się teraz publicznie za zezwoleniem władz. Każdy żołnierz otrzymuje 15 piastrów poręcznego i przez 5 lat żołdu miesięcznego po 6 piastrów. W Portugalii werbowanie to odbywa się także z dobrym skutkiem.

— W tych dniach przybył tu członek Parlamentu angielskiego, P. Cobden, naczelnik ligi przeciw prawom zbożowym.

— P. Alexander Dumas, wysłany do Madrytu w charakterze historyografa Francji, znajdował się na obrzędzie ślubnym Królowej i Infantki; dano także dwóm malarzom stosowne miejsca do zdjęcia szkicu tѣj uroczystości.

Dnia 12 października.

Od kilku dni spodziewano się, że gabinet z powodu zaślubin Królowej i Infantki ogłosi powszechną amnestją; oczekiwania te, jeszcze się dotychczas nie ziściły. Natomiast gazeta rządowa ogłosiła dziś dwa postanowienia Królowej: pierwszym, udziela małżonkowi swojemu tytuł honorowy Króla, łącznie z prawem używania predykatu J. K. Mości, drugim zaś mianuje jednorocznego syna Hr. Bresson, grandem Hiszpańskim pierwszej klasy i Xięciem Santa Isabel.

— Od tygodnia potrojono liczbę urzędników pracujących w kancelaryach orderów, w celu wygotowania patentów na różne ordery, przeznaczone dla osób, które się obu dworom znakomicie zasłużyły; prócz tego ma być mianowanych 25 Xiążąt i 100 Hrabów i Margrabiów. Tytuły te rozdane będą pomiędzy senatorów i członków Izby Deputowanych.

PORTUGALIA.

Dnia 11-go października wieczorem otrzymano w Madrycie ważne wiadomości z Lizbony. Marszałek Saldanha i Xiążę Terceira stanęli 6 października wieczorem na czele załogi Lizbońskiej i wykonali reakcję. Ministerium Palmelli zostało tegoż samego dnia usunięte, i mianowano nowych Ministrów: Marszałka Saldanhę Ministrem wojny i Prezesem gabinetu, Wice-Hrabiego Oliveira Ministrem spraw wewnętrz., Wice-Hrabiego Carreira (Posła w Paryżu), Ministrem spraw zagranicznych; Don Manuela de Portugal e Castro, Ministrem sprawiedliwości. Marszałek Saldanha zawiąduje tymczasowie wydziałem spraw zagranicznych, a Wice-Hrabia Oliveira, ministerstwem skarbu. W odezwie Królowej, z tego powodu ogłoszonej, wyraża się ubolewanie nad stanem kraju, jako też oświadczenie, że zaszła zmiana nie jest bynajmniej reakcją, wymierzoną przeciw ostatniemu narodowemu poruszeniu, ale ma tylko położyć koniec nadużyciom, które z tego poruszenia wynikły. Karta konstytucyjna ma być przejrzana, jak wyrażono w odezwie, i wszędy domierzać się będzie najściślejsza sprawiedliwość. Xiążę Terceira otrzymał rozkaz udania się z nieograniczoną władzą, w stopniu królewskiego Namiestnika, do północnych prowincyi, dla przywrócenia tam spokojności. Panujące w Madrycie stronnictwo i Ministrowie Hiszpańscy głośno wynurzają swoją radość z powodu tѣj reakcyi, którą uważają „za porażkę rewolucyi a tryumf stronnictwa zachowawczego.“